

Ontvoerd naar Polen

Ontvoerd naar Polen

Hoe de ontvoerders haar vrienden werden

B.P. Huisman

© 2021

auteur: Bert Huisman

foto cover en illustraties: Bert Huisman

tekstredactie & vormgeving binnenwerk: StudioSpectrum.nl | Wim Veelen

vormgeving cover: Peter Vossen

ISBN: 978 94 0360 871 6

Met dank aan Margreet, Alinda en Geertje voor hun tips.

Inhoud

Voorwoord	6
Personages	7
Het plan van Frits	11
De eerste voorbereiding	47
De vierdaagse	60
De tweede voorbereiding	90
Koos vertelt over Polen	107
De derde voorbereiding	119
De ontvoering	129
In Polen	151
Het losgeld	161
Spoorzoeken	173
Onderhandelen	184
De overdracht geregeld	205
De grote dag	227
Naar huis	266
Annet	278
Twee maanden later	289
Nieuwe plannen	301
Verhuizen	325
Naar en in Polen	332
Twee jaar later	343

Voorwoord

Natuurlijk is dit een verzonnen verhaal. Toch zijn de personen die in dit boek voorkomen bestaande personen, die de auteur in gedachten heeft gehad om dit verhaal te maken. Het is echter vrijwel uitgesloten dat deze personen zich zullen herkennen. Namen zijn uiteraard ook verzinsels en voorzien van wat humor. Auteur heeft een christelijke achtergrond en daarom zult u geen vloek, een verbastering hiervan of schunnige taal tegenkomen.

Niet alles in dit boek is verzonnen; de plaatsen die genoemd en beschreven worden, bestaan wel degelijk. Sterker nog, de auteur is ook ter plekke geweest.

Waarom dit boek? De auteur houdt van humor die hij in een verhaal kwijt wil. Maar de belangrijkste reden is, dat hij het lezerspubliek kennis wil laten nemen van het prachtige land Polen, dat zo rijk is aan een mooie natuur en cultuur.

Dat de lezers dit boek met een glimlach mogen lezen en dat het ooit moge leiden tot een vakantiereis naar dat schitterende land.

Ermelo, februari 2021

Personages

Gerrit van 't Zelfde

Een forse bouwvakker van vijfendertig jaar. Is vrijgezel, heeft geen vader meer en ook geen broers of zussen. Heeft een timmerbedrijfje en een eigen woning op een vakantieoord. Houdt enorm van grapjes en neemt mensen er graag tussen. Is een fanatiek wandelaar en doet dat samen met zijn boezemvriend Frits.

Frits de Zeeuw

Bedenker en uitwerker van het plan om een meisje te ontvoeren. Het is een wat schrale man, gescheiden. Veertig jaar oud. Woont in een eenvoudig huurhuisje in Ermelo. Afgekeurd wegens een spierziekte. Is een pietje-precies, wil alles netjes hebben en goed voorbereid. Houdt ook van de nodige grapjes. Heeft een hekel aan onzinnige regeltjes en ergert zich mateloos aan politiemensen die de verkeersregels aan hun laars lappen. Is ook een fanatieke wandelaar en doet dat samen met zijn boezemvriend Gerrit.

Koos en Kazia (Kazimiera) de Bruin

Koos is een Nederlandse man, een boom van een vent, die er het liefst wat slonzig bijloopt. Dit in tegenstelling tot zijn Poolse vrouw Kazia, op en top een dametje. Koos heeft een wilde haardos. Kazia is mooi slank en heeft donkerblond, zeer lang haar. Allebei zo tegen de vijftig. Ze wonen in een mooie eigen villa in Beverwijk en hebben ook een villa in Dziwnów, een Poolse kustplaats. Deze villa verhuren ze aan toeristen, maar brengen daar zelf ook wel enige weken per jaar door.

Kazia woont nu al bijna dertig jaar in Nederland. Toch blijft ze accent houden, vooral bij de letter h. Dit spreekt ze nog steeds uit als een g. Ook bouwt ze de zinnen niet altijd correct op, vooral als ze druk in gesprek is. Koos is het gewend, maar iemand die haar voor het eerst hoort, moet toch onwillekeurig lachen.

Omdat het echtpaar leuk verdient aan de verhuur van hun huis in Polen, ze voordelig aan hun villa in Beverwijk zijn gekomen en lage hypotheeklasten hebben, Koos redelijk verdiend heeft met zijn transportbedrijfje en een goede slag geslagen heeft met de verkoop en aankoop van aandelen in de crisistijd van 2008, zitten ze er warmpjes bij. Koos rijdt nog een klein vrachtwagentje in Nederland en een wat grotere in Polen. Daar rijdt zijn zoon Jan op. Zodoende hebben ze het goed samen.

Ewa de Bruin

Dochter van Koos en Kazia, zus van Jan. Gehuwd met Łucas. Geboren en getogen in Nederland, maar woont sinds haar huwelijk in Dziwnów, schuin tegenover het vakantiehuis van haar ouders.

Łucas

Man van Ewa en dus schoonzoon van Koos en Kazia. Pool van geboorte.

Jan de Bruin

Zoon van Koos en Kazia, broer van Ewa. Geboren en getogen in Nederland, maar is op zijn twintigste naar Polen gegaan. Is vrijgezel gebleven, woont in Pobierowo, tien kilometer voorbij Dziwnów. Werkt als internationaal vrachtwagenchauffeur voor zijn vader.

Karin

Hospita van Frits en Gerrit tijdens de Vierdaagse. Een zeer slanke vrouw die de kostgangers puur voor de centen houdt.

Betsy van Vooren

Een lesbische Vierdaagseloper uit Gouda. Een uit de kluiten gewassen, vrolijke en vriendelijke vrouw, werkzaam in de zorg. Vriendin van Guusje.

Guusje

Ook een Vierdaagseloper uit Gouda. Een wat serieuzere, gehuwde, gewone vrouw met normaal postuur. Vriendin en collega van Betsy.

Annet Robben

Het ontvoerde meisje. Een mooi, slank en sportief meisje, net 18 jaar geworden. Dochter van welgestelde ouders. Vriendin van Job Pieper.

Cor en Alie Robben

Ouders van Annet. Meneer Robben is directeur van een groot automobielbedrijf, mevrouw Robben is huisvrouw.

Job Pieper

Vriend van Annet. Een schraal, verwend en hooghartig ventje, dat bij zijn aanstaande schoonvader werkt en zich daardoor heel wat voelt.

Zuurmond

Chef recherche. Gehuwd. Een wat moeilijk te verstaan persoon, omdat zijn kunstgebit loszit en dat met een zuigend geluid steeds binnenhoudt. De man is net zestig en aan zijn pensioen toe.

Han Janssen

Leerling en assistent van zijn superieur Zuurmond. Een jonge, vrolijke, vrijgezelle jongen die van een grapje houdt en graag naar vrouwelijk schoon kijkt.

Arie Vierhuizen

Rechercheur van middelbare leeftijd en gehuwd. Werkt samen met zijn vaste collega Wilma Sgoon.

Wilma Sgoon

Rechercheur. Een nog wat jonge, vrijgezelle, mooie blonde vrouw. Werkt samen met haar vaste collega Arie Vierhuizen.

en verder nog o.a.

mevrouw Kast, oma op de Triasgracht

Gertrude, toiletjuffrouw in Bünde

Wanda, receptionist in Irxleben

Anetta, bedienster in restaurant Irxleben

Ernst Herfst, detective

Dirk den Dikken, aankoopmakelaar

Van Balen, oud-leraar van Frits

voor mijn lieve vrouw

die niet zo van deze humor houw ...

Annet bij de Baltische Zee.

Het plan van Frits

Voorjaar, zaterdagmorgen, halftien. Rrrrring... rrrrring... Een mobile telefoon gaat over en een uit de kluiten gewassen bouwvakker van zo'n vijfendertig jaar neemt op een vrolijke wijze op en zegt: 'En met wie heb ik het genoeg?'

Als de persoon die belt zijn naam noemt, antwoordt Gerrit: 'Van 't Zelfde.' Zo gaat het altijd als je Gerrit belt. Is weer eens wat anders dan het standaard je naam noemen. Je naam noemen is trouwens toch overbodig, want als je Piet wilt spreken en hem belt, nou, dan krijgt je Piet toch aan de lijn. Dus hoeft Piet zijn naam eigenlijk niet te noemen. 'Hoi' is voldoende. Of Piet moet getrouwd zijn met Joke, dan heb je natuurlijk kans Joke aan de lijn te krijgen, maar dan kun je naar Piet vragen, je bent in ieder geval in de buurt. Of Piet moet niet thuis zijn, maar dat verneem je dan wel weer van Joke.

'Ja hoi, met Frits', antwoordt een wat magere man, die wegens een spierziekte is afgekeurd. 'Wat ik je wil vragen jong, hoe is het met jullie gezondheid?'

'Jullie gezondheid? Nou, die van mij is prima hoor, zo nu en dan mijn neus snuiten, maar dat zal wel aan het weer liggen of aan de pollen. Maar wat bedoel je eigenlijk met jullie?'

'Oh, met jullie bedoel ik ten eerste jizzelf en ten tweede je portemonnee.'

'Aha, dat moet je er dan wel bij zeggen', reageert Gerrit, 'maar met mijn knip is het net als altijd, dik beroerd, als ik er in kijk, krijg ik tranen in mijn ogen.'

'Nou, bij mij is het eigenlijk nog erger. Mijn portemonnee is zo plat, ik voel hem niet eens in mijn broekzak zitten. Maar luister Gerrit, want daar bel ik je nu voor, ik heb na lang nadenken en puzzelen een oplossing bedacht of gevonden om daar voorgoed iets aan te doen. Je kunt dan wat royaler gaan leven zonder te denken of je het wel betalen kan. Alleen, telefonisch kan ik je daar niet over inwijden. Tegenwoordig, met al die moderne apparatuur, moet je erg voorzichtig zijn. Als je in de supermarkt een pak melk laat vallen, staat het een uur later al op YouTube.'

'Ha, ha, nou, dan spreken we toch ergens af waar afluisteren zo goed als onmogelijk is?'

'Best', zegt Frits, 'dan stel ik voor om de Afsluitdijk over te lopen. We moeten toch nog wat trainen voor de Vierdaagse en op die kale dijk kun je absoluut niet

afgeluisterd worden.'

'Oké', stemt Gerrit in, 'da's goed joh en dan van Harlingen naar Den Oever? Dan hebben we de zon voorlopig in de rug, als ik het goed heb.'

'Helemaal mee eens, pakken we komende zaterdag de eerste trein, die van halfzeven uit Harderwijk. Kunnen we zo rond negen uur starten in Harlingen. Oké?'

'Niks oké', reageert Gerrit heftig, 'waarom gaan we niet met de auto? Ik reis nooit met de trein, dat weet je toch?'

'Ja ho effe, denk nu eens even na man, niks auto. Als we gaan lopen dan blijft die auto toch in Harlingen staan. Hoe wilde je die dan weer ophalen?'

'Oh ja, daar heb jij weer gelijk in, we lopen natuurlijk enkele reis, even niet aan gedacht. Maar dan moet jij me wel helpen met een kaartje kopen, want als ik die berichten van tegenwoordig hoor, wordt dat er ook niet eenvoudiger op. Auto-maat zus en pinnen zo en inchecken en uitchecken, allemaal niks voor mijn.'

'Afgesproken maat, komt in orde, mits het niet giet van de regen. Zie je volgende week zaterdag tegen halfzeven in Harderwijk op het station', beëindigt Frits het gesprek.

Op de afgesproken zaterdag zijn beide vrienden te vinden op het station in Harderwijk. Gerrit komt met een paar briefjes van tien euro in de hand zijn maat tegemoet zwaaien. 'Hè Frits, moet je horen, ze hebben hier niet eens een loket waar je een kaartje kan kopen. Toen ik aan die koffiejuif vroeg om een enkeltje Harlingen keek ze me aan of ik niet goed snik ben.'

'Rustig nou maar, ik zou je toch helpen, had ik gezegd. En stop die tientjes maar weg, want als je contant wil betalen, kan dat alleen maar met munten. Ik pin wel even, ook al is dat eigenlijk tegen mijn principe, net als bij jou. En een bemand of bevrouwd kaartjesloket vind je alleen nog maar op de grote stations, op de kleine niet meer. We kunnen trouwens lekker luxe reizen, want van de week bracht de post reclame van de NS en daar zaten twee kaartjes bij waarmee je eersteklas kunt reizen als je een tweedeklaskaartje hebt. Nou, hoe vind je dat. Aardig van de spoorwegen, toch?'

'Ja, dat zal wel, maar of je nou eerste klas rijdt of tweede klas, de trein gaat toch naar Zwolle.'

'Ja hoor Gerrit, je bent weer leuk helder, als je zo in de trein maar niet gaat zeuren over voor- of achteruit rijden.'

Even later lopen de vrienden het perron op. Ondanks het vroege uur zijn er meerdere reizigers. Het valt Gerrit op dat ze allemaal dezelfde kant op kijken. 'Kijk eens Frits, al die mensen hier staan die kant op te kijken.' Hij wijst met zijn vinger in

een bepaalde richting. 'Zou daar wat te zien zijn?'

'Ach man, die mensen kijken of de trein er al aan komt. Dat gaat bijna vanzelf. Mensen zijn van nature nu eenmaal ongeduldig en hebben een hekel aan wachten.'

Gerrit kuiert al die wachtenden voorbij en gaat wat verderop staan, maar met de blik juist de andere kant op, dus met de rug naar de kant, waar de trein vandaan moet komen. Zodoende kijkt hij de mensen natuurlijk allemaal in het gezicht. Frits volgt zijn maatje en ziet de humor er wel van in en gaat ook andersom staan kijken. Dit valt natuurlijk op en een wat ouder echtpaar kijkt elkaar eens aan. Je ziet ze denken: 'Wat een raar stel.'

Een jonge knul ziet het ook en spreekt ze er op aan: 'Staan jullie op de trein naar Zwolle te wachten?', vraagt hij.

'Ja zekers', zegt Gerrit, 'hoezo?'

'Nou, omdat jullie die kant op kijken, maar de trein moet dáár vandaan komen hoor', zegt hij lachend en hij wijst met zijn vinger richting Ermelo.

'O, en als we dan ook die kant op kijken, net als al die mensen daar, komt de trein dan eerder?', vraagt Gerrit en kijkt hem vragend aan.

'Nou nee', lacht hij, 'dat natuurlijk niet.'

'Nou jongen, laat ons dan maar andersom kijken, dan kunnen we al die gezichten zien die deze kant op loeren en ik weet zeker dat je aan die mensen kunt zien wanneer de trein er aan komt, want dan bukken ze natuurlijk om hun tas op te rapen of ze komen hoe dan ook in beweging.'

De jongen ziet de humor er nu wel van in en blijft bij hun staan, ook kijkend in dezelfde, verkeerde richting.

Nog geen minuutje later komen de mensen inderdaad in beweging, de trein komt er aan.

Frits kijkt waar de eersteklas is en gaat daarheen, op de hielen gevolgd door Gerrit. Er zijn waarschijnlijk meer reizigers met een overstapkaartje van tweede naar eersteklas, want ze zijn niet de enigen die wat luxer reizen.

Onderweg zeggen de vrienden nog niet veel. Veel te zien is er ook nog niet, de route gaat veel door het bos en dan kijk je niet ver.

Na gestopt te hebben in Nunspeet, 't Harde en Wezep komen ze in Zwolle aan.

'Hier gaan we er uit, maat, we gaan rechtsaf, dan de trap op en bij spoor drie weer naar beneden, daar komt de trein naar Leeuwarden', legt Frits aan zijn maatje uit. Die vindt het allemaal best.

'Ik volg je wel knul, jij reist vaker met de trein, je zult het allemaal wel weten.'

Ze moeten een kleine tien minuten wachten. Gerrit kijkt weer eens rond en heeft natuurlijk weer het nodige commentaar.

‘Waarom komt die man zo hard de trap afhollen? De trein is er toch nog niet?’

‘Vraag het hem,’ zegt Frits, ‘als je het zo graag wil weten.’ Maar dat doet Gerrit niet.

Even later komt hun trein binnen en zoekt Frits weer naar de eersteklas. Ze vinden een prachtig coupeetje voor acht personen met een schuifdeur die de coupé kan afsluiten. Bij het raam zit een man in een donkergrijs pak, zijn stropdas is keurig gestrikt en hij heeft een paar ouderwetse donkergrijze sokken aan met rode en blauwe blokjes er op. En een vrouw in een bloemetjesjurk en een grote bril op haar neus. Ze zullen wel op leeftijd zijn, gezien hun grijze haren. En het zal ook wel een echtpaar zijn, de man heeft zijn sokkenvoeten op de bank gelegd, tegen zijn vrouw aan. Lekker knus zo, op je oude dag. De man leest een krantje en de vrouw is verdiept in een of ander flodderig tijdschrift.

‘Goedemorgen’, zegt Frits keurig netjes tegen het echtpaar. Zijn groet wordt beantwoord met een klein knikje. Gerrit is wat minder bescheiden en groet joviaal: ‘Zo, meneer en mevrouw, ook gezellig een dagje uit? ’t Is trouwens jammer om binnen te zitten hè, met dit mooie weer. Maar ja, naar Leeuwarden lopen of fietsen is ook zo wat, daarom de trein maar genomen, wat jij maat?’

Frits knikt maar wat en dan ziet hij iets waarvan hij al bij voorbaat lol heeft. Ze zijn namelijk een stiltecoupé binnengestapt. En dat is nou net iets voor Gerrit. Kan wat worden en dat wordt het ook. Nauwelijks is de trein vertrokken of Gerrit vraagt aan zijn maat: ‘Oh, zeg Frits, da’s waar ook. Ik heb gisteren bij een klant nog een leuke mop gehoord. Weet jij waarom ze in België..?’

‘Sst...’, zegt Frits en houdt zijn wijsvinger voor zijn mond.

‘Hè? Wat? Wat sst...?’, vraagt Gerrit verbaasd.

‘Sst...’, zegt Frits nogmaals en wijst nu naar het raam waar STILTE / SILENCE staat.

‘Stilte? Wat stilte? Ik mag toch zeker wel een leuk mopje vertellen? Hè, wat u, meneer en mevrouw, bent u ook geïnteresseerd in een leuk mopje? Weet u waarom...’

‘Nee meneer’, zegt de man met een wat bekakte stem, ‘wij zijn niet geïnteresseerd in uw mopje en we zouden het fijn vinden als u uw mond houdt. We zitten niet voor niets in een stiltecoupé. U reist waarschijnlijk niet zo vaak met de trein, anders zou u het wel weten. In een stiltecoupé moet men stil zijn, zodat reizigers rustig kunnen lezen of wat studeren of een slaapje kunnen doen. Begrijpt u?’

‘Nou nee’, antwoordt Gerrit met een effen gezicht, ‘want nu praat u toch ook?’

‘Zeker meneer, maar dat is om u terecht te wijzen. En houd nu uw mond, dan kunnen mijn vrouw en ik rustig lezen. En als u toch wilt praten, ga dan met uw broer ergens verderop zitten, waar je wel mag praten, zoveel u wilt.’

‘Broer? Broer? U denkt toch niet dat hij mijn broer is. We lijken totaal niet op

elkaar. We zijn gewoon vrienden van elkaar. Van het gewone soort hè, u begrijpt me wel. We houden van hele einden lopen en daarom gaan we naar Friesland om daarvandaan naar Noord-Holland te lopen. En we houden van een lolletje, van lekker eten, een pilsje op zijn tijd en dat soort zaken. Houden jullie ook van lekker eten?’

‘Ja meneer’, antwoordt de vrouw, ‘maar u hoorde wat mijn man zei, u moet hier niet praten, we kunnen niet eens rustig lezen, op deze manier.’

‘Ja, maar als ik nu wat weten wil van mijn maatje, hoe moet dat dan?’

‘Meneer, doe ons een plezier en houd nu eens uw mond, anders roep ik een conducteur’, zegt meneer met enige stemverheffing.

Maar dat roepen hoeft al niet meer, er komt al een conducteur aangestapt. Hij schuift de deur open, wenst de aanwezigen goedemorgen en vraagt om de plaatsbewijzen.

‘Sst... zegt Gerrit tegen hem. U mag hier niet praten. Kijk maar, het staat op het raam. Dat zou u toch moeten weten, nietwaar?’

‘Jazeker weet ik dat, maar ik mag bij uitzondering toch wel om de plaatsbewijzen vragen?’, antwoordt de conducteur lachend.

‘Meneer’, begint nu de man bij het raam, ‘die man praat de hele tijd al. Ik heb hem er op gewezen dat hij in een stiltecoupé zit en hij doet niet anders dan kletsen. Kunt u hem misschien terechtwijzen, we dachten rustig te kunnen lezen, maar vanaf Zwolle is het helemaal mis met die kletsmeier.’

‘Kletsmeier?’, vraagt Gerrit verbaasd, ‘we rijden nog geen vijf minuten meneer en ik heb amper wat gezegd.’

‘Nou meneer, dat is dan voldoende, dan moet u vanaf nu gewoon stil zijn.’

Het kost de conducteur moeite zijn lach te verbergen, want hij heeft natuurlijk al lang door dat die twee bij het raam ouwe zeurtaarten zijn waar bijna de schimmel op staat.

‘En mag ik dan nog wel even uw plaatsbewijzen zien, dan ga ik weer verder en wordt het hier lekker stil.’ En tegen Gerrit: ‘Meneer, u moet hier echt stil zijn hoor. Ga anders iets verder zitten, dan hebben deze mensen geen last van u.’

En na controle van de kaartjes vertrekt de conducteur met een brede grijns op zijn gezicht.

Een paar minuten later klopt Gerrit zijn maat op zijn knie, kijkt hem strak aan en maakt met zijn hand een schrijfbeweging. Frits snapt het meteen en zoekt in zijn tas naar een pen en geeft die aan Gerrit. Dan maakt Gerrit duidelijk dat hij ook iets wil hebben waarop je schrijven kan. Maar daar kan Frits hem niet aan helpen en knikt nee. En dan begint het weer opnieuw. Gerrit schuift een plaatsje op, wat

dichter naar het echtpaar toe, zwaait met zijn hand zodat hij hun aandacht trekt. En met de pen in zijn hand maakt hij opnieuw een schrijfbeweging en probeert het echtpaar duidelijk te maken dat hij eigenlijk een stukje papier nodig heeft. De man snap het niet en dan pakt Gerrit plotseling de krant vast en scheurt er, tot verbazing van het echtpaar, een heel klein hoekje af. Groter, groter, maakt Gerrit de man nu duidelijk. De man snapt het nog niet, maar zijn vrouw wel. Die pakt uit haar handtasje een soort notitieblokje en haalt daar heel zuinig één velletje uit. Gerrit aanvaardt het met een paar overdreven vriendelijke knikjes.

Dan gaat hij schrijven. Frits is zeer benieuwd wat er nu weer gaat komen, maar lang hoeft hij niet te wachten. Als hij het briefje krijgt en gelezen heeft, moet hij moeite doen om niet in lachten uit te barsten. *'Ik heb gisteren hachee gegeten en moet nu een flinke wind laten. Ga jij maar vast verderop een plekje zoeken. Ik kom zo',* leest hij.

Frits staat op, opent de schuifdeur en loopt het gangpad in. Nauwelijks uit het zicht van het echtpaar blijft hij staan, zeer benieuwd wat er nu gaat komen. Lang hoeft hij niet te wachten. Nog geen vijf tellen later komt Gerrit de coupé uit, draait zich om, bukt zich wat met de bibs in de coupé en laat een forse, harde wind. Daarna richt hij zich op, sluit met een klap de coupédeur en loopt met een grijns van oor tot oor naar zijn maatje toe, die al staat te stikken van de lach. Snel lopen ze verder om een plaatsje te zoeken waar je wel gewoon mag praten.

'Die mevrouw zal toch wel wat eau de cologne bij zich hebben?', vraagt Frits aan zijn maatje, 'want raampjes kunnen tegenwoordig niet meer open.'

'Niet nodig' antwoordt Gerrit, 'haar man had toch zijn schoenen uit en volgens mij had hij zweetsokken aan.'

Nog nagenietend van het gebeurde, gaan ze een plaatsje zoeken waar je gewoon kunt kletsen. Een bank of vijf verder zien ze een jongeman zitten, beetje flodderig gekleed, zijn haren niet gekamd en een klein sikje dat zijn kin siert. Maar dat is niet wat de aandacht van Gerrit trekt. Naast de jongeman staat een instrumentenkoffertje. Nou heeft Gerrit geen verstand van muziek, maar dat het koffer-tje een muziekinstrument bevat, dat snapt een kind. En dat brengt Gerrit meteen alweer op een idee. Ze nemen plaats op de bank tegenover de jongeman en meteen knikt Gerrit al vriendelijk naar hem.

'Zo, meneer, ook op reis en nog wel eerste klas', opent Gerrit het gesprek.

'Jazeker, normaal reis ik niet zo duur hoor, maar ik kreeg van mijn moeder een overstapkaartje van klas twee naar klas één. Vandaar dat ik hier nu duur zit te doen.'

'O, kijk, zo doen wij het ook vandaag. Ik wil niet nieuwsgierig zijn hoor, maar u

speelt zeker een instrument, gezien dat leuk gevormde koffertje?’

‘Jawel meneer, ik speel trombone.’

‘Trombone? Hoe ziet zo’n ding eruit?’

De jongen pakt zijn koffertje, doet het open en laat Gerrit zien wat er in zit.

‘O? Is dat een trombone? Ik dacht dat dat een schuiftrompet was.’

De jongen lacht hartelijk om het verbaasde gezicht van Gerrit en legt uit, dat trombone en schuiftrompet hetzelfde zijn.

‘Het lijkt me toch zo moeilijk hè?’, gaat Gerrit weer verder, ‘want hoe weet je nou dat je moet stoppen met schuiven bij een betaalde toon. Als je iets te ver schuift, klopt je toon toch niet, zover snap ik het wel.’

De jongen legt uit dat het op het gevoel gaat, dat je daar ook voor moet oefenen en hoe langer je speelt, hoe meer ervaring je krijgt.

‘Kunt u voor ons wat spelen meneer?’, vraagt Gerrit vriendelijk.

‘Maar meneer, dat kan toch niet in de trein, wat zouden de andere reizigers hiervan vinden?’

‘O’ zegt Gerrit, ‘wacht maar even, ik regel wat voor jou.’

Gerrit gaat staan en roept door de coupé: ‘Zijn er reizigers die bezwaar hebben tegen wat mooie muziek, gespeeld door een sympathieke jongeman met prachtig schuifgeval. Niemand? Dan gaat de jongen nu wat spelen en ga ik voor hem met de pet rond.’

‘Nou jongen, je kunt je gang gaan. We beginnen rustig met bijvoorbeeld *Edelweiss* en daarna wat stevigs, bijvoorbeeld *Toen onze mop een mopje was*. Kun je dat?’

‘Jawel meneer, dat zijn liedjes die uitstekend met een trombone gespeeld kunnen worden.’

Hij zet voorzichtig zijn instrument in elkaar, blaast een paar proeftonen en begint te spelen. En hij doet het voortreffelijk. Zonder ook maar de geringste fout te maken laat hij de reiziger genieten van het Edelweiss. De gevoelige zoete tonen golven door de eersteklascoupé. Als het uit is, krijgt hij een stevig applaus. Daarna komt Mopje. Blijkbaar speelt hij dat vaker, want hij speelt het met allerlei variaties. Uit de andere coupés komen ook wat mensen aanlopen en luisteren vol verbazing naar de leuke variaties.

Gerrit knipoogt eens naar Frits en loopt, met de pet in de hand, door de coupé en haalt nog flink wat op ook. Hij gaat ook naar de coupé, waar het oude echtpaar zich moet bevinden. Hij rukt de deur open, buigt zich eens naar voren en vraagt een kleine bijdrage voor het muzikale onthaal. Het echtpaar is wat rood aangelopen en meneer staat op, zegt dat hij zijn beklag gaat doen bij de conducteur, duwt Gerrit opzij en trekt met een klap de deur weer dicht.

Een luid applaus voor de trombonist, die zijn instrument weer opruimt, want hij moet er in Steenwijk uit. Gerrit stopt hem een handvol euromunten toe die hij zojuist heeft opgehaald. Er zitten zelfs een paar briefjes van vijf bij. Met een brede zwaai en een vriendelijk 'bedankt allemaal' gaat hij naar de uitgang.

Wie er ook naar de uitgang gaat is het echtpaar dat zo graag rust had gehad.

'We gaan wel naar het andere treinstel hoor, misschien is het daar rustiger', roept de man nog naar Gerrit. En Gerrit zwaait de meneer en de mevrouw vriendelijk na.

Echter, wat jammer nou. In Steenwijk staat de trein maar heel even stil. En terwijl het echtpaar naar het andere treinstel loopt, blaast de conducteur al op zijn fluitje en sluit de deuren. Weg trein. Het echtpaar blijft boos en eenzaam achter op het perron: een kwartier wachten op de stoptrein.

Ondertussen gezellig keuvelend komen ze een dik halfuur later aan in Leeuwarden. Hier moeten ze weer overstappen voor het boemeltje naar Harlingen. Daarvoor hebben ze zes minuten. Dat vindt Gerrit ruim voldoende om hier of daar koffie te scoren.

'Als je maar opschiet', roept Frits hem nog na, want hij kent zijn vriend. Die blijft altijd en overal plakken. En ja hoor, de conducteur brengt zijn fluitje al naar zijn mond en geeft een waar concert. Gerrit komt aanhollen met in iedere hand een bak koffie. Frits blijft half in de deuropening staan, zodat de conducteur het wel laat om de deur te sluiten, ondanks zijn fluitsignaal en armgewapper. Amper binnen, sluiten de deuren en de trein zet zich in beweging. Samen lopen ze naar een zitplaats en ploffen neer.

'Dat was op het laatste nippertje meneer', zegt een vrouw van middelbare leeftijd.' Naast haar een grote boodschappentas op de bank.

Gerrit geeft Frits een knipoogje en vraagt: 'Wat zei u, mevrouw?'

'Oh, ik zei: dat was op het laatste nippertje.'

'Laatste nippertje?', vraagt Gerrit verbaasd, 'wat is dat, een nippertje?'

Ze kijkt hem aan en weet niet of ze nu voor de mal wordt gehouden of dat hij het serieus meent.

'Ja, gewoon, op het laatste nippertje, zo noemen ze dat toch? Maar wat nu een nippertje is, daar heb ik ook nooit over nagedacht hoor', antwoordt ze lachend en gaat uit het raam zitten kijken naar het stadsgewoel van Leeuwarden. Maar je bent niet zomaar van Gerrit af. Die gaat nog even door.

'Maar mevrouw, u had het over een het laatste nippertje, zijn er dan ook eerste nippertjes?'

Dan krijgt de mevrouw door dat het gekheid is en dat ze er tussen wordt

genomen. Maar ze is ook niet van eergisteren en lachend antwoord ze: 'Jazeker, die kun je in Leeuwarden kopen, vrijdags op de markt, tien stuks in een potje.'

Dan is er schik in de coupé, want iedereen binnen gehoorafstand heeft deze dialoog natuurlijk gevolgd. Ook Gerrit lacht breeduit, hij kan er wel tegen als hij teruggepakt wordt.

De trein stopt in Deinum en daarna in Dronrijp. Daar gaat de vrouw met de boodschappentas de trein uit en wenst Gerrit nog een fijne dag en vooral veel plezier met zijn nippertjes.

Zodra ze weer rijden valt het Gerrit ineens op dat ze nu tweedeklas reizen in plaats van eersteklas.

'Ja', legt Frits uit, 'we reizen nu met Arriva en niet met NS. En Arriva heeft op dit traject geen treinen met eersteklascoupés.'

Nou, daar snapt Gerrit ook weer niks van en noemt het kiezersbedrog, nepperij, blij maken met een dooie mus, geldklopperij.

'Ach man, zeur toch niet zo, je zit redelijk comfortabel, uit de wind en droog en we komen zo ook wel in Harlingen.'

Op het eerste station van Harlingen stappen de vrienden uit, want doorreizen naar Harlingen Haven, hoe mooi het daar ook is, heeft weinig zin, dat stuk moeten ze ook weer teruglopen.

Bij de rotonde gaan ze rechtdoor, de Spoorstraat in en iets verderop twee keer linksaf, de Westerzeedijk in. Bij de 'Stenen Man', een standbeeld op de zeedijk, gaan ze het trapje op naar de dijk en slaan dan linksaf, richting Zurich. De wandeltocht naar Den Oever, Noord Holland is begonnen.

Al gauw komen ze bij het Strandpaviljoen 't Zilt. Helaas nog gesloten. Naast het 't Zilt is restaurant De Bierkaart, maar ook deze is nog gesloten.

'Zeker een hekel aan vroege vogels', merkt Gerrit op.

'Ik weet verderop nog een restaurant, kunnen we daar even bijkomen van de reis en de eerste kilometers', zegt Frits, 'anders moeten we eerst Harlingen in, en dat kost toch ook weer de nodige minuten.'

'Best', antwoordt Gerrit, 'zo dorstig is het nog niet en we hebben zelf ook wat bij ons'.

Het is kraakhelder weer. Scherp naar rechts kijkend zien ze nog net de veerboot naar Terschelling varen. Omdat ze ook nog net het eiland kunnen zien, zou je niet zeggen dat de boot er twee uur over doet om er te komen. Toch is het een hele toer voor de grote boot, die allerlei slingers moet maken door de gemarkeerde vaargeulen.

Ze lopen benedendijks, over het asfalt, maar echt lekker loopt dat niet. De dijk is uiteraard schuin, dus zouden de rechterbenen eigenlijk een centimeter langer moeten zijn om dat op te kunnen vangen. En bovenop lopen is ook niet ideaal; dat pad loopt door het nog natte gras, hier en daar ook nog lang. En er lopen ook grote hoeveelheden schapen die de nodige dropjes laten vallen. Om de halve kilometer moeten ze wel naar boven om via een overstapje verder te kunnen, een afrastering over de gehele breedte van de dijk en tot in het water, maakt dat noodzakelijk. Goed voor de spieren: even een iets andere beweging.

Maar na een keer of zes dat klimmetje gemaakt te hebben, besluiten ze, ter hoogte van Dijksterburen, om binnendijks te gaan lopen. Daar ligt immers een prachtige ventweg. Het water hebben ze nu wel gezien, er komt nog veel meer. Bovendien is de ventweg ook keuteltjesvrij.

Uiteindelijk komen ze, na nog zo'n anderhalf uur gelopen te hebben, in Zurich aan en besluiten om hier koffie te gaan drinken in hotel-restaurant-café De Steenen Man.

'Die naam hebben ze zeker overgenomen van die stenen man in Harlingen', vraagt Frits zich af. 'Hadden ze niet wat anders kunnen verzinnen?'

'Wat dan?', vraagt Gerrit aan zijn maat.

'Nou, Dijkzicht is natuurlijk ook niet zo erg origineel, maar bijvoorbeeld Hier ist of Lellebel of Sjoelbak.'

'Sjoelbak? Hoe kom je daar nu bij?'

'Nou' zegt Frits, 'je hebt toch ook café-biljart, waarom dan niet café-sjoelbak. Of voor mijn part café-pingpong.'

'Ja, ja', lacht Gerrit, 'jou kennende kun je nog wel even doorgaan, maar ik ben het met je eens dat Dijkzicht inderdaad ook niet bepaald origineel zou zijn.'

'Over origineel gesproken', gaat Frits verder, 'wat vind je van Wijde Blik voor een huis waar ze uitkijken op een weiland of Bosrand voor een huis dat aan de rand van een bos staat. In Harlingen, waar we net vandaan komen, is een hotel dat uitkijkt op de zee. En hoe heet dat hotel, denk je?'

'Zeezicht?', raadt Gerrit.

'Inderdaad, in één keer goed. Laatst sprak ik een meisje, dat verkering heeft met een buurjongen van me, die in Amersfoort in een woonzorgcentrum voor ouderen werkt. Hoe heet dat huis, denk je?'

'Huize Rimpel?'

'Ha, ha, ha. Nee. Avondrust, ook al zo fantasieloos. En iets verderop schijnt ook nog een bordeel te staan. En weet je hoe dat heet?'

'Kom d'r in?'

'Ha, ha, nee, dat heet Huize Wellust.'

‘O’, reageert Gerrit, ‘werkt dat meisje dat met jouw buurjongen verkering heeft daar ook?’

‘Nou nee, dat beslist niet’, besluit Frits.

Dan stappen ze binnen bij het café-restaurant. Een klein belletje klingelt. Een man met een ongeschoren gezicht en een lichte schort voor zijn bierbuik staat achter de bar in een krantje te neuzen en wenst zijn bezoekers *moarn* dat wel goedemorgen zal moeten betekenen.

‘Ja, ook zoiets’, beantwoordt Frits de begroeting.

‘Van ‘t zelfde’, zegt Gerrit.

Het restaurant oogt gezellig binnen, beetje oudhollands of misschien wel oud fries, bruine meubelen en schaarse verlichting. In een hoek verderop, bij het raam, zitten twee mannen achter hun koffie met elkaar te praten. Verder zijn er geen klanten, waarschijnlijk nog te vroeg. Op de tafel ligt een flodderig boekje met daarin de eet- en drankmogelijkheden. Frits bekijkt het even, niet zozeer om wat uit te zoeken, maar meer om een indruk van de prijzen te krijgen. Na een paar minuten komt een jonge vrouw, die stukken beter oogt dan haar ongeschoren collega, de bestelling opnemen.

‘En weten jullie het al?’, vraagt ze vriendelijk.

‘Nee’, antwoordt Gerrit laconiek, ‘is er wat bijzonders dan?’

‘Ha, ha’, lacht de jonge vrouw als een boerin die kiespijn heeft, ‘ik hoor het al, de leukste thuis.’ Zich tot Frits wendend: ‘En meneer, wat wilt u gebruiken?’

‘Koffie met warme, opgeklopte melk en één klontje suiker alstublieft en als u het heeft een stuk appeltaart’.

‘En wilt u ook slagroom op de appeltaart, meneer?’, vraagt ze beleefd.

‘Graag, maar dan wel geklopte slagroom en niet dat spul uit een spuitbusje.’

‘Meneer, al onze producten komen, voor zover mogelijk, uit de Friese natuur en de slagroom wordt geklopt van melk, afkomstig van ons Friese stamboekvee’.

‘Nou,’ zegt Frits, ‘als het er zo bij staat, doe dan maar veel slagroom met appeltaart.’

‘En u meneer?’, wendt de vrouw zich nu weer tot Gerrit, ‘wat mag het voor u zijn?’

‘Doe mij ook maar koffie, maar dan zwart. Ik heb niks tegen het stamboekvee hoor, maar ik drink altijd zwart, dat past beter bij mijn werk, ziet u?’

‘O’, vraagt de vrouw, ‘wat doet u dan voor werk?’

‘Ik werk zwart, mevrouw’, antwoordt Gerrit met een grijns op zijn kaken.

‘En wilt u er ook appeltaart bij?’, vraagt ze, zonder in te gaan op het grapje van Gerrit.

‘Nou nee, voor mij graag een glaasje Friese Berenburg’.

De twee mannen in de hoek zitten nu zacht te praten, de koppen dicht bij elkaar.

‘Die twee daar hebben zeker wat te bespreken wat niet bestemd is voor derden’, merkt Gerrit, niet al te zachtjes op.

‘We kunnen voor de gein bij dat andere tafeltje bij het raam gaan zitten’, stelt Frits voor.

‘Ik dacht dat jij zulke geheime zaken te bespreken had, dat we daarom naar de Afsluitdijk zijn gekomen en nu wil jij het hun wat moeilijk gaan maken?’

‘Als zij zouden weten, wat wij te bespreken hebben, kwamen ze naar óns tafeltje en verloren ons de hele dag niet meer uit het oog’, antwoordt Frits.

‘Kwam de bestelling maar, want je maakt me nu toch wel heel erg nieuwsgierig’, reageert Gerrit.

‘Geduld maat, daar komt ze al aan.’

Koffie, appeltaart en Berenburger worden netjes geserveerd en de jonge vrouw huft weer weg en gaat bij haar ongeschoren collega staan smoezen. Even later neemt ze de vaatdoek ter hand en poetst hier en daar wat van de tafeltjes.

Opnieuw klingelt het belletje en een paar luidruchtige gozers komen binnen. Ze negeren de gepoetste tafeltjes en gaan op de barkrukken zitten. Waarschijnlijk goede bekenden van de barman, want hij knikt de jongelui vriendelijk toe en legt zijn krantje weg.

Als Frits zijn koffie en zijn appeltaart met slagroom op heeft en Gerrit zijn koffie met Berenburger geeft hij een brul: ‘Mevrouw, mijn collega wil graag met u afrekenen. Mag ik een rekening met btw-vermelding?’

‘Ik kom er aan’, roept de vrouw terug, terwijl ze verder loopt.

‘Waarom moet ik afrekenen en wat moet ik met btw?’

‘Nou, dat lijkt mij nogal simpel. Ik ben hier op jouw uitnodiging omdat jij een manier weet om aan geld te komen. Maar ik weet nog steeds niets en is de verdienste dus ook nog nul komma nul. En ik vraag trouwens standaard altijd om een btw-nota, dan krijg je vaak een nette nota en niet zo’n flodderig kassabonnetje. En ik kan het zaak-technisch gezien verrekenen.

‘Was het naar uw zin heren?’, vraagt de vrouw.

‘Ja ja, prima mevrouw, dank u wel en bedankt’, antwoordt Frits snel, voordat Gerrit weer met een of andere opmerking komt en daardoor de aandacht op zich vestigt. Dan kijkt hij wat hij betalen moet, geeft het benodigde geld aan de vrouw, scheurt het mooie bonnetje één keer door, legt het op het schotelletje van de appeltaart met het vorkje er bovenop. Dan stappen ze op en verlaten het pand, nagestaard door de verbaasde vrouw.

Eenmaal buiten lopen ze snel naar de weg en slaan links af. Deze weg blijven ze volgen en na een kilometer gaan ze rechtsaf het fietspad, op richting de dijk. Dan passeren ze allereerst de Lorentzsluizen. Een indrukwekkend bouwwerk voor wie deze wandelend of fietsend passeert. De snelle automobilist merkt of ziet er weinig van, voor hen is net alsof je over een viaduct rijdt. Na de sluizen komt er een knik in de dijk. Een klein bochtje naar links. Dat heeft weer te maken met de stroming van het water en dat heeft weer te maken met de te zachte bodem vlak voor Friesland. En dan liggen na de sluizen en de knik vele kilometers voor hen. Dertig kilometer is de dijk van kust tot kust. Officieel gerekend is de dijk 32 kilometer, maar dan wordt het stuk dijk op het land meegerekend. Links is de snelweg A7, rechts de hoge dijkkrug. De Waddenzee zien ze dus niet, tenzij ze bovenop gaan lopen, maar dat is gras. Het vier meter brede, geasfalteerde fietspad is natuurlijk veel aantrekkelijker.

‘Nou Frits’, begint Gerrit het gesprek, ‘we lopen hier betrekkelijk rustig, er is alleen wat verkeerslawaaï. Die enkele fietser die passeert kan aan ons gesprek geen touw vastknopen en al zou hij een enkel woord opvangen, hij zal echt niet denken, daar lopen twee mannen met verkeerde bedoelingen. Want ik neem aan dat jouw geldplanen niet door de regering worden toegejuicht, anders deed je zo geheimzinnig niet.’

‘Wel Gerrit, om met de deur is huis te vallen: het gaat om een heuse ontvoering!’

‘Hè..? Wát..? Een ontvoering? Man, je verbaasd me. Ik heb aan alles gedacht, maar niet aan een ontvoering. Ik liep al te denken in termen van een roofoverval, een vette inbraak, oplichting, afpersing en dat soort criminele zaken, maar een ontvoering, nee, dat is totaal niet in mij opgekomen.’

Frits lacht uitbundig over het verbaasde gezicht van zijn maat. ‘Wat zeg je? Roofoverval? Waar zie je me voor aan? Nee joh, laten we het netjes houden asjeblijft. En een inbraak is tegenwoordig ook niet leuk meer. Overal hangen camera’s en als ze je betrappen, slaan ze je nog in elkaar ook. En terecht. En afpersen doe ik op de wc en oplichting zie ik met mijn zwakke rug ook niet zitten.’

Nu is het Gerrit die schik heeft. ‘Zo, dus jij vindt een ontvoering netjes en het valt volgens jou niet onder criminaliteit?’

‘Ja, zo zie ik het’, reageert Frits nuchter. ‘Je laat gewoon wat geld overhevelen van rijk naar arm. Daar is niks mis mee. Geld moet tenslotte rollen, daar is de hele economie op gebaseerd. Als iedereen zijn geld vast houdt, stort de economie in elkaar, toch?’

‘Ja, ja, zo lust ik er nog wel één, Frits. Tussen haakjes, wat is dat voor bebouwing daar links in de verte?’

‘O, dat is Kornwerderzand, een voormalig werkeiland, dat gebruikt is bij de aanleg van deze dijk waar we nu over lopen. Maar daar hadden we het niet over. Bij de les blijven Gerrit.’

‘Ja, ja, we hadden het over criminaliteit. Jij vindt dat een ontvoering moet kunnen, zeg je. Oké, daar ga ik in mee. Maar er komt natuurlijk wel wat geweld bij kijken, want de persoon zal wel niet vrijwillig instappen. Maar ik neem aan dat jij niet met pistolen gaat zwaaien, want daar ben je de man niet naar.’

‘Goed gezien jongen en ik heb al iets bedacht, waar bijna elke burger zou en gáát intrappen.’

‘O, ik hoor het al, je hebt het nodige voorwerk al weer gedaan. Je hebt zeker ook al een persoon in gedachten?’

‘Tuurlijk, dat heb ik zeker, het gaat om een jong meisje. Een erg leuk, vlot jong ding.’

‘Ho, ho, vriend, je bent toch niet van plan je ook nog te gaan vergrijpen aan zo’n kind hè? Want dan ben je bij mij aan het verkeerde adres, dat weet je’, reageert Gerrit boos.

‘Nee, natuurlijk niet man, waar zie je mij voor aan. Maar ik bedoel er dit mee te zeggen, dat je aan een jong meisje ten eerste nog wat gezelligheid kan hebben, zolang we haar zeer goed verzorgen. Het moet voor haar eigenlijk een soort vakantie zijn. En verder heb je bij de ontvoering daar ook minder je handen aan vol. Een grote flinke kerel pak je niet zo maar en die gaat natuurlijk ook moeilijk doen bij een opsluiting. Nee, alleen bij het oppakken raken we of ik haar aan, verder natuurlijk handen thuis.’

‘Oké, dat is dan goed. En mag ik nu ook vragen wie het is?’

‘Ja, even wachten tot die twee fietsers achter ons voorbij zijn.’

‘Nou nou, je bent wel heel voorzichtig Frits, denk je nu echt dat die twee fietsers een woord van ons gesprek opvangen?’

‘Gerrit, we lopen niet voor niets op de Afsluitdijk, laten we nou voorzichtig zijn. Mond dicht tot ze voorbij zijn. Natuurlijk zullen ze ons niet horen, laat staan er een touw aan vast kunnen knopen, maar zo kun je vast wennen dat je nu steeds op je woorden moet letten.’

Als de fietsers passeren, blijkt het een echtpaar te zijn, waarschijnlijk net met pensioen. Nette kleren, allebei dezelfde fiets, allebei vrouw-model, lage instap dus. Waarschijnlijk zo’n aanbieding, twee fietsen voor de prijs van anderhalf. Ook allebei een fietstas in hetzelfde model en natuurlijk in dezelfde kleur. Bij vrouw-lief zullen er wel broodjes in zitten en bij manlief de koffie voor onderweg. Natuurlijk ook allebei de zonnebril op en meneer nog een petje. Kortom, een gezellig Hollands setje.

‘Goedemorgen’, wordt er door meneer geroepen als ze langzaam voorbij komen rijden, ‘een stukje aan de wandel?’

‘Nou, een stukje’, beantwoordt Gerrit de vraag, ‘we lopen naar de overkant om te kijken of het gras daar groener is.’

Dat is waarschijnlijk zo’n zot antwoord in de oren van het echtpaar, dat ze daar maar niet op ingaan en strak voor zich uitkijkend verder peddelen, ondertussen met elkaar smoezend.

‘Zo’, gaat Gerrit verder, ‘de oudjes kunnen ons niet meer horen, vertel me nu eens wie je op het oog hebt.’

‘O, dat is gauw genoeg gezegd, het gaat om Annetje.’

‘Annetje? Annetje wie?’, vraagt Gerrit verbaasd.

‘Nou, gewoon, Annetje Robben. Dat is die jongste dochter van een baas van dat grote autobedrijf in Harderwijk.’

Het blijft even stil, maar dan merkt Gerrit op: ‘Ja, ja, ik denk dat ik weet wie je bedoelt, maar die hebben toch alleen maar een dochter en verder geen kinderen, bij mijn weten?’

‘Ja, dat klopt.’

‘Waarom zeg je dan dat het hun jongste dochter is?’

‘Nou, dat is toch zo? Er is niemand onder haar, dus is ze de jongste. Ik had ook kunnen zeggen dat het hun oudste dochter is, want er is niemand boven haar.’

Op zulke logica gaat Gerrit maar niet verder in.

‘Ik ken dat grietje niet zo goed als jij misschien, maar hebben die ouders dan zoveel geld? Trouwens, over geld gesproken, over hoeveel losgeld gaat het eigenlijk, heb je dat ook al bedacht?’

‘Jazeker’, reageert Frits, ‘ik dacht aan vijf miljoen. Euro’s welteverstaan.’

‘Vij... vijf miljoén? Joh, maak dat de kat wijs. Jij denkt toch zeker niet dat die mensen vijf miljoen in hun bezit hebben? Nog niet één miljoen, als je ’t mij vraagt.’

Verbaasd kijkt Gerrit zijn vriend aan. Deze glimlacht slim terug en zegt: ‘Nee, zij niet, maar de garage wel. Ik heb via via hun balans en vermogen gezien en daar staat zat op. Trouwens, die meneer Robben schijnt nogal geliefd te zijn bij de importeur, omdat hij flink verkoopt. Als de garage niet of niet voldoende betaalt, past de importeur wel bij. En anders kloppen ze maar bij de overheid aan, of ze nu miljarden uitgeven aan dat onzinnige Europa-gedoe of een paar miljoentjes aan ons, daar ligt de minister niet wakker van.’

‘Man, man, hoe krijg je het allemaal bedacht.’ Gerrit schudt zijn wijze hoofd maar eens. Vraagt dan: ‘Dus dat is dan voor ieder tweeënhalve miljoen euro. Man, man, wat moeten we met zoveel geld? Dat gaat toch opvallen?’

‘Ho, ho, zo is het niet’, gaat Frits verder, ‘jij denkt toch niet dat we zo’n ont-

voering met zijn tweeën kunnen ritsen? We gaan dat in beginsel met zijn vieren doen, anders redden we dat natuurlijk nooit. En dan dacht ik zo: één miljoen voor de onkosten en één miljoen per persoon. Vier plus één is vijf miljoen.'

Gerrit schatert het uit. 'Eén miljoen onkosten? Man, hoe kom je dáár nu toch aan? Ik geef toe, het leven is duur tegenwoordig, maar één miljoen aan onkosten, dat is me nogal wat zeg. Daar zit ons treinkaartje van vandaag zeker ook al bij opgeteld?'

Nu glimlacht Frits ook om het verbaasde gezicht van zijn vriend. Het is maar goed dat het fietssetje al een heel stuk verder is, anders zouden ze omkijken als ze de lach van Gerrit zouden horen.

'Gerrit, luister, ik ga het je uitleggen. Je hebt sowieso al een groot aantal mobieltjes nodig. Gewoon allemaal van hetzelfde soort en van één merk. Van die goedkope Nokia's. Op verschillende plaatsen gekocht en ook nog op verschillende tijdstippen. Met een paar euro beltegoed bij aankoop en allemaal prepaid. Meestal krijg je al voor vijf of tien euro gratis beltegoed als je je registreert. Nou, dat is ook geen probleem, je registreer je gewoon op een verzonnen adres, of een bestaand adres van bijvoorbeeld een politiebureau, of van een station of van een of andere winkel. Je kunt natuurlijk van alles verzinnen, daar komen we te zijner tijd wel uit.'

'Maar waarom zoveel telefoons?'

'Nou, er zullen vóór, tijdens, maar vooral ná de ontvoering toch heel wat telefoontjes gaan plaatsvinden. En als je steeds met hetzelfde toestel belt, gaan ze je herkennen en misschien traceren. Maar stel nu dat ik vanuit plaats A bel met de Nokia nummer één en ik zeg, dat ik over een uur terug bel en ik doe dat met de Nokia twee vanuit plaats B. Laat ze dan maar eens uitzoeken waar je werkelijk zit. En als we dan ook nog met verschillende personen bellen, wordt het voor de politie wel heel erg lastig. En voor het onderlinge contact in de groep gebruiken we weer andere toestellen. Snappie?'

'Ja, ik snap', beaamt Gerrit, 'en aan hoeveel toestellen had jij dan gedacht?'

'Nou, ik denk dat we met zo'n vijftig toestellen een heel eind zijn.'

Opnieuw klinkt er een lachsalvo over de lange Afsluitdijk. 'Vijftig toestellen? Man, weet je wel zeker dat dat genoeg is? Geen wonder dat je een miljoen onkosten in gedachten heb. Tjonge jonge, ik denk dat ik eerst maar wat aandelen Nokia ga aanschaffen, die maken straks vette winst als jij gaat inkopen.' Tranen van het lachen lopen Gerrit over de bolle wangen.

'Ja, jij lacht nu wel hard', reageert Frits, 'maar vijftig toestellen mag dan wat overdreven zijn, het zijn er tien per persoon en een stuk of wat om aan de ouders van dat meisje te geven. Die worden door ons gebeld natuurlijk. Denk bijvoor-

beeld aan de besturing en overdracht van het losgeld. Daar heb je wel een aantal toestellen voor nodig.'

'Over vier personen gesproken, wie gaan die andere twee worden en weten die er al van?', wil Gerrit weten.

'Ik heb daar natuurlijk ook over nagedacht en ik heb een echtpaar op het oog. Ik ken die mensen omdat ik een keer in Polen op vakantie ben geweest en daar in een leuk hotelletje logeerde. Toen ik 's avonds een rondje liep zag ik een auto staan op de inrit van een prachtig huis. Die auto had een Nederlands kenteken en een man wilde net instappen. Ik liep naar hem toe en vroeg hem of hij Nederlander was. Ja dus. Hij nodigde mij uit om binnen te komen en zo zijn wij bevriend geraakt. Hij woont daar in de vakanties, dat huis is van hem en zijn vrouw. Hij heeft een Poolse vrouw. En nu ga ik zo'n één tot twee keer per jaar naar hun toe, ze wonen in Beverwijk. En als hij of zij samen bij mij in de buurt zijn, komen ze ook wel eens een bakkie doen. Ook ben ik een keer een dag of tien bij hen op vakantie geweest in hun huis in Polen. Maar, om verder te gaan, ze weten nog van niets, ik heb ze hierover nog niet benaderd. Ze heten Koos en Kazia, maar die namen zeggen jou nu nog niets. Ze zijn iets ouder dan wij, zo tussen de veertig en vijftig jaar. Zijn vrouw is een Poolse, zoals ik al zei. Hij, Koos dus, had een transportbedrijf in Nederland, maar door de vele wetjes en regeltjes van de laatste tijd is hij daar mee gestopt. Nu heeft hij nog één auto met Pools kenteken rijden. Hij heeft trouwens met dat Nederlandse bedrijf wel op een legale manier de overheid een flinke poot uitgedraaid.'

'Wat?', onderbreekt Gerrit de uitleg van Frits, 'legaal de boel oplichten, kan dat?'

'Nou, of het kan weet ik niet, blijkbaar wel, want hij deed het.'

'En weet je ook hoe?'

'Het fijne weet ik er niet van, maar het schijnt met overheidssubsidie te maken te hebben. Als je Hollands fruit of Hollandse groente vervoerde naar een Oostblokland, kreeg je daar subsidie voor van de overheid. Of dat nou voor de exporteur is of voor de vervoerder zelf, dat weet ik niet, maar er komt subsidiegeld. Nou zat er een grote maas in die wet, want die wet zei niet dat je die groente of dat fruit daar ook moet lossen. Dus wat deed Koos, die liet een chauffeur die zijn mond kon houden netjes met een koelwagen naar zo'n Oostblokland rijden, kreeg bij de grens de nodige stempels, reed dan een paar kilometer het land in en werd dan opgeroepen om als de gesmeerde bliksem via een andere grenspost weer naar huis te komen, compleet met de lading. Daar kreeg hij weer nieuwe papieren voor dezelfde vracht, de zwijgende chauffeur er weer op, de auto kon weer naar een Oostblokland, stempeltjes halen en weer terug. Dat deden ze een heel seizoen

lang en in het nieuwe seizoen herhaalde de grap zich weer. De chauffeur werd er natuurlijk ook voor betaald om zijn mond te houden, hij mocht niks vragen, dan kon hij zich ook niet verspreken. En soms reed Koos een keer heen en weer. Nou, op die manier is de portemonnee van Koos aardig dik geworden.'

'En werkt dat nu nog zo?', vraagt hij aan zijn wandelmaat.

'Nee, dát grapje is allang over natuurlijk. Maar verder heeft die man, waar ik het over heb, Koos dus, goed verstand van centen en zakendoen. Hij heeft destijds, dat was in 2007, de financiële crisis zien aankomen. Hij had aardig wat aandelen bij de AEX en die heeft hij met een koers van zo rond de 550 punten verkocht. Gewoon, de hele mikmak, alles! Binnen een jaar, toen de wereld ineens stortte, stond de koers nog op 250 punten. Wie zat er toen te lachen denk je? Die centen, die hij had gebeurd bij de verkoop van die aandelen, heeft hij gewoon in een kluisje in zijn huis bewaard. Ook al weer om de belasting niet te laten profiteren van zijn speculaties. Hoe dat allemaal zit, weet ik niet, ik ben geen fiscus. En nou net in die periode, toen waren er veel mensen die hun hypotheek niet meer konden opbrengen omdat ze een beleggingshypotheek hadden. In Beverwijk woonde toen ook zo'n man die véél te hoge lasten had met een beleggingshypotheek. Hij was gedwongen om zijn grote, dure huis te verkopen. Daar kreeg Koos lucht van en hij is naar die man gegaan. Toen heeft hij het geld van die aandelen die hij verkocht had aan die man gegeven. Gewoon, handje contantje, onder de voorwaarde dat hij het huis mocht kopen voor een veel lagere prijs dan de vraagprijs. Die man zat zó in nood en dat contante geld was zó welkom, dat hij ja zei. En nou heeft Koos dus een prachtig huis dat ondertussen al weer ruim het dubbele waard is van wat hij er voor betaald heeft. Misschien allemaal een beetje gemeen en niet helemaal volgens het boekje, maar dan had die man maar niet zo duur moeten doen en veel voorzichtiger moeten zijn. Eigen schuld, dikke bult.'

Over de dijk komen weer fietsers aan, nu in tegengestelde richting. Het zijn mountainbikers met hoge snelheid. Die zullen geen woord opvangen, laat staan begrijpen.

Als ze voorbij zijn, wijst Frits in de verte. 'Kijk' zegt hij, 'daar aan de linkerkant, dat is Breezanddijk, een tankstation. Ze hebben er ook koffie, een fatsoenlijke wc en je kunt er even lekker aan het water zitten en over het IJsselmeer uitkijken. En als je daar bent, ben je ook op de helft van de dijk en daar is ook de grens tussen Friesland en Noord-Holland.'

'O', reageert Gerrit, 'gaan we zo hard dan?'

'Je ziet het tankstation wel, maar eer we daar zijn, ben je wel zo'n drie kwartier verder hoor, verkijk je er maar niet op. En omdat het nog drie kwartier duurt, trek ik mij even terug naar de andere kant van de dijk, ik moet even wat water kwijt.'

‘Oké, doe rustig aan, dan rol ik ondertussen een lekker zwaar shagje.’

Gerrit ziet zijn maat schuin omhoog de dijk oplopen en verwacht dat hij aan de andere kant uit het zicht zal verdwijnen, maar dat gebeurt echter niet! Frits blijft plotseling, als door een wesp gestoken, een paar tellen stokstijf staan, zijn gewicht nog op het achterste been, doet dan heel zacht wat stapjes terug, legt zijn vinger op de lippen en wenkt zijn maat om ook naar boven te lopen. Als Gerrit naast hem staat en wat wil vragen, gebaart Frits hem nogmaals om stil te zijn. Dan fluistert hij in zijn oor: ‘Er ligt achter de dijk een stelletje te vrijen.’

‘Dat wil ik zien’, zegt Gerrit zachtjes en samen kruipen ze op zijn knieën naar de kruin van de dijk. En inderdaad, er ligt een stelletje heerlijk te kroelen en te vrijen. De jongen in een rood T-shirtje en zijn broek helemaal uit. Het meisje met een opgetrokken rok, haar roze T-shirt omhoog, zodat haar blanke borsten ook bloot liggen. De afstand is misschien tien meter. Ze kijken er enige ogenblikken naar en voordat Frits het kan behoeden gaat Gerrit staan, doet een stap naar voren en roept met een bulderende stem: ‘Hè, jij daar, moet ik soms helpen, dan zeg je het maar hoor...’

Het effect is enorm. De jongen kijkt verschrikt omhoog, het meisje duwt hem van zich af, rolt zich dan om, grijpt de handdoek waar ze op lagen en slaat die om zich heen. De jongen trekt gauw zijn bovenkleden wat naar beneden om zijn blootje wat te bedekken en zo staren ze samen met verschrikte gezichten naar Gerrit, die staat de bulderen van het lachen.

‘Sorry hoor, dat ik je liet schrikken, maar mijn maatje hier wilde zijn zwager een hand geven.’

Als de jongen wat van de schrik bekomen is, antwoordt hij: ‘Leuk hoor, hartstikke fijn, bedankt! Als je nog eens wat weet.’

Flink nalachend gaan de beide wandelaars weer naar het fietspad om hun pad te vervolgen.

‘Ik snap niet hoe die twee daar gekomen zijn’, vraagt Frits zich af. ‘Als je nu een auto ziet staan of een paar fietsen ziet liggen, dan kun je mensen in je buurt verwachten, maar er was niets, ook geen fietsen aan de andere kant van de dijk.’

‘O, dat kan ik je wel verklaren’, reageert Gerrit, ‘er lag een klein bootje onder aan de dijk, daarmee zijn ze gekomen natuurlijk. En het bootje was natuurlijk te klein om uitgestrekt in te liggen. Of er stond water in, dat kan natuurlijk ook.’

Gerrit lacht opnieuw als hij Frits hoort zeggen: ‘Wat maakt dat beetje water nou toch uit, hij lag toch bovenop?’

Nog steeds grinnikend vervolgen ze hun pad over de dijk en na een kilometer of wat gaat Frits opnieuw proberen een plasje te doen. Nu verdwijnt hij wel over

De Afsluitdijk

de kruin van de dijk. Blijkbaar is er nu geen belemmering.

‘Dat was inderdaad hun bootje’, merkt Frits op als hij weer terug is, ‘ik zag ze in de verte varen. Ik heb nog gezwaaid, maar ze zwaaiden niet terug.’

Dan neemt Gerrit de draad van het gesprek over hun ontvoeringplan weer op. ‘Dat stel waar jij het over had en die ons misschien gaan helpen, die wonen in Beverwijk, zei je?’

‘Yep, in Beverwijk, vlak bij IJmuiden, maar dan natuurlijk aan de andere kant van het Noordzeekanaal. Hij werkt soms voor de Hoogovens en heeft dan transport vanuit de haven.’

‘Geen last van de vele rook of de stank?’, vraagt Gerrit.

‘Ja, dat weet ik niet hoor, dat vraag je hen zelf maar. Maar volgens mij hebben ze daar weinig last van. Er is vaak wind van zee en daar wonen ze nog vlakbij ook. Ze hebben, zoals ik al vertelde, een machtig mooi huis in de Zeestraat.’

‘Ho, stop’, roept Gerrit, ‘daar heb je het weer, weer zo’n fantasieloze straatnaam, Zeestraat, vlak bij zee. Kun je een straat daar ook wel Zandkorreelpad of Zeezoutlaan noemen. Dat is nog een beetje leuk. Maar sorry voor mijn oprisping, meneer Frits, gaat u verder.’

‘Waar was ik? Oh ja, ze hebben dus een mooi huis in Beverwijk en wonen daar in alle rust. Hij rommelt nog steeds met het een en ander, doet wat voor de Hoogovens, heeft een auto rijden met Pools kenteken, doet via zijn zoon wat transporten in en naar Polen en hoewel hij niet vies is van een zaakje dat niet helemaal

zozo is. Met drugs- en andere verkeerde smokkel wil hij in ieder geval niets, maar dan ook helemaal niets te maken hebben. Dat is in hem te prijzen en daarom wil ik met hem in zee.'

'Nou', meent Gerrit, 'dan moeten we maar eens contact met hem gaan zoeken. Of wil je eerst samen de boel uitwerken? Want stel dat ze nee zeggen, dan kunnen we samen eigenlijk ook niet meer verder, dan ligt de boel zo op straat. En als die ontvoering werkelijk plaats vindt, dan zeggen of denken die vrienden van jou dan natuurlijk ook, oh, dat is het werk van Frits en zijn maatje. Want zoiets wordt natuurlijk landelijk bekend.'

'Kijk Gerrit, ik ben natuurlijk niet van gisteren of van eergisteren, ik heb zeer uitvoerig over dit plan nagedacht en dan niet alleen over het hoe, wat en wie, maar vooral, wie doen er mee? Ik weet dat ik jou voor de volle honderd procent kan vertrouwen en dat kan ik Koos en Kazia ook. En ik ben er zo goed als zeker van dat ze mee willen werken. Als het lukt, pakken ze samen wel twee miljoen euro. En hoewel ze het goed hebben, vies van geld zijn ze niet. Wat dat betreft zijn ze net als jij. Jij werkt ook niet alleen voor je tijdverdrijf. En verder wil zijn vrouw graag terug naar Polen en met een flinke bult geld, kunnen ze daar ook wat groters gaan opzetten, dat wil ze zo graag.'

'Oké dan, we gaan contact zoeken?'

'Ja, we gaan bij Breezanddijk een bakkie doen. We hebben er dan in totaal een dikke twintig kilometer op zitten en dan bellen we even. Er zijn daar zat stille plekjes waar we ongestoord kunnen bellen, want mensen klieken toch altijd bij elkaar.'

Bij Breezanddijk aangekomen lopen de beide wandelaars de brug over en staan op de brug even stil om de omgeving rustig op te nemen. Vanwege het prachtige, heldere weer kun je eindeloos ver kijken. Aan de ene kant Friesland, waar ze vandaan komen, aan de andere kant Noord-Holland, waar ze naar toe gaan. Dan lopen ze verder om aan de andere kant de weg met een grote boog naar het tankstation te volgen. Het is druk. Maar wat wil je. Mooi weer, zaterdag, men gaat er op uit. Bij het water zijn veel vissers, op het water veel pleziervaartuigen, vooral zeilbootjes. Kinderen spelen her en der, onder toezicht van ouders die non-actief op een bankje of op meegebrachte stoeltjes zitten, vaak met een zo'n plastic container vol met koffie, koekjes, limonade, snoepjes, pleisters en zonnebrandolie. Het bekende beeld van ouders die een dagje uit zijn met de kinderen. Rechts een camping en een haventje, dat ook behoorlijk bezet is met pleziervaartuigen.

Ze lopen naar het tankstation, gaan daar naar binnen en kopen koffie en een paar koeken. ‘Valt dit ook al onder de onkosten die je hebt begroot?’, vraagt Gerrit achtteloos.

Frits gaat er maar niet top in. ‘Kom op dan, gaan we aan de overkant bij de bushalte wel even bellen, daar is het rustiger dan hier met al die drukte. Tegenwoordig staat toch iedereen met zo’n apparaat in zijn handen, dus of je nu hier belt of daar, maakt ook niet uit.’

Met in de ene hand de koffie, in de andere hand de koeken, lopen ze weer naar buiten, gaan de weg die ze kwamen weer terug en gaan op het fietspad rechts, een stukje terug, want daar staat de bushalte. Wel wat winderig om te bellen op zo’n kale dijk, maar wat in elkaar gedoken lukt het toch.

‘Hoi Kazia, met Frits. Jak się masz?’ –*Hoe gaat het?*

‘Oh, gallo, Frits’, klinkt Kazia’s stem met haar duidelijke Poolse accent. ‘Ja, gaat goed joh, en ook met jou? Waarom jij bel, zomaar op zaterdag?’

‘Nou, Kazia, ik wilde graag met vriend langskomen, maar alleen als Koos ook thuis is straks.’

Als vanzelf gaat Frits wat krom praten, hoewel dat niet echt nodig is, Kazia verstaat hem prima.

‘Ja, Koos nu niet thois, maar ik verwacht gem zo, gij is wat wegbreng naar die gaven en daarna moet Koos thois klussen.’

‘Wat?’, vraagt Frits, ‘moet hij je thuis kussen?’

‘Nee joh, leukerd, ik zei kl...ussen, timmer aan die guis.’

‘O, ha, ha, dus over een uur of wat is hij thuis aan de timmer? En heeft hij dan een klein uurtje tijd voor ons, en jij ook trouwens?’

‘Ja, ja, vast wel, Koos vindt leuk as ie kom, gij goudt van die praatjes. En ik vind die ook leuk. Ik zorg voor lekker biertje met Pools gapje. Dobze? –*Goed?* En goe laat jij hier zijn?’

‘Wel’, zo schat Frits in, die ondertussen ook op de vertrekstaat stond te koeke-loeren, ‘ik denk zo rond vier uur vanmiddag. En ik kom niet alleen, zoals ik al zei, ik neem vriend mee, een wandelvriend.’

‘O, ben je weer aan die wandel? Waar loop je nu dan?’

‘We lopen de Afsluitdijk over, maar nu stoppen we halverwege, we pakken de bus en komen naar jullie toe.’

‘De Afsluitdijk? Dat is toch die weg door water bij Enkhuizen?’

Frits zucht maar eens diep. ‘Nee Kazia, je bent in de war met de Houtribdijk. Die loopt van Enkhuizen naar Lelystad. En andersom natuurlijk ook. De Afsluitdijk loopt van Friesland naar Noord-Holland. Ik dacht dat jij als transportvrouw dat toch wel wist?’

‘Nou, goed joh, Frits, kom je dan straks?’

‘Oké, je ziet ons rond vier uur. Do widzenia.’ – *Tot ziens.*

De wandelaars hebben geluk. Nauwelijks is het telefoongesprek beëindigd of in de verte komt een bus aan. Het is een zogenaamde opstapper naar de kop van de Afsluitdijk in Den Oever. Het is rustig in de bus. Een chauffeur met een snor waar je beleefd u tegen zegt en een buik waar een biervaatje jaloers op zou worden. Hij past nog net achter het stuur.

Frits scant zijn Ov-chipkaart, Gerrit koopt een kaartje en betaalt contant. De chauffeur vertelt aan Gerrit dat hij binnenkort óf met een Ov-kaart moet reizen, óf dat hij een kaartje afrekent met een pinpas, want contant kan straks niet meer in de bus. Natuurlijk heeft Gerrit weer commentaar. ‘Meneer, wat moet ik met een Ov-kaart. Ik reis misschien één of twee keer per jaar met het openbaar vervoer. En van pinnen houd ik niet, dat gaat allemaal van je bankrekening af!’

De chauffeur knikt hem vriendelijk toe, geeft heel wijselijk geen commentaar, draait zich om en gaat weer rijden. De wandelaars gaan voorin zitten, aan de rechterkant, anders kijk je steeds tegen de rug van de bestuurder aan. Van een gesprek komt nu toch niets. En veel te zien is er trouwens ook niet. Er is weinig verkeer en het is alleen maar rechthuis. Al spoedig komt Den Oever in zicht en weer vijf minuten later staan ze op het buspleintje, waar de Qliner naar Alkmaar moet vertrekken. Ze staan er lekker rustig, geen mens in de buurt, alleen een jonge knul, die verdiept is in zijn mobieltje.

‘Zo’, zegt Frits, ‘dat gaat sneller dan de hele dijk overlopen.’

‘Ik dacht dat jij wilde trainen voor de Vierdaagse?’, beantwoordt Gerrit zijn opmerking.

‘Ja, ja, dat is wel zo, maar zonder training komen we er ook wel. En we hebben toch heel wat gelopen. Vanaf Harlingen tot en met de helft van de dijk nog altijd zo’n dikke twintig kilometer, dacht ik zo.’

‘Als die plannen van jou doorgaan, zal er van trainen, laat staan de Vierdaagse lopen ook wel niet veel terecht komen?’

‘Maak je daar maar geen zorgen over Gerrit, het is nu eind mei, we moeten eerst een en ander bespreken met Koos en Kazia. Die zullen ook niet meteen ja zeggen, al gaan ze dat wel doen, denk ik. Dan moeten we toch wel zo het een en ander gaan voorbereiden voordat je uiteindelijk dat meidje van straat plukt en onderbrengt. Man, dan ben je zo een half jaar verder. En om het meidje het niet al te moeilijk te maken, lijkt mij de zomer de beste periode. Het voordeel is dat ze dan net achttien jaar is geworden en dus geen kind meer is. Daar houdt Vrouwe Justitia rekening mee. Minder straf dus, zogezegd. En dan heeft ze ook nog vakantie en

mist ze geen school of examens.

‘Tjonge’, merkt Gerrit op, ‘wat ben jij menslievend, dat jij daar rekening mee houdt.’

‘Ja jong, ik ben nu eenmaal de beroerdste niet, dat weet je. Maar hou nu je snuiferd, daar komt die mobiele knul aan, dan zal de bus ook wel zo komen.’

Enkele minuten later zitten ze in de bus naar Alkmaar. De busreis duurt ongeveer vijf kwartier. Omdat ze toch niet over hun onderwerp kunnen spreken en ze een flinke wandeling achter zich hebben, zitten beiden maar wat te dommelen in hun stoel. Er zijn maar weinig haltes, de bus rijdt over doorgaande wegen en zo worden ze bijna niet gestoord in hun middagdutje. Alleen in Heerhugowaard valt wat te beleven als er een niet al te fris persoon mee wil die echter geen chipkaart heeft, geen contant geld op zak heeft en met een verward verhaal komt opdagen dat zijn vrouw moet bevallen in Alkmaar en hij daar met spoed heen moet. Gerrit kan zijn commentaar natuurlijk weer niet voor zich houden en merkt niet al te zachtjes op: ‘Als dat kind de kop van zijn vader ziet, wil die meteen terug in zijn moeder.’

Als de chauffeur om een legitimatie vraagt, heeft hij die ook niet. Alleen een oubollig mobieltje kan hij tonen. Als de chauffeur hem dan vraagt of hij zijn vrouw mag spreken om te horen hoe het er mee staat en of het allemaal klopt, wordt de man boos en verlaat de bus. De chauffeur sluit meteen de deuren en rijdt gauw verder.

In Alkmaar gaat iedereen de bus uit en de meesten lopen naar het station. Ook Frits en zijn maat. Natuurlijk moet er eerst weer een kaartje gekocht worden. Gerrit laat dit maar aan Frits over. Bij de bewuste poortjes checken ze in en zoeken de trein op naar Beverwijk. Al gauw vinden ze deze, de stoptrein richting Haarlem.

Na een stop in Heiloo, Castricum, Uitgeest en Heemskerk komen ze aan in Beverwijk. Onderweg hebben ze opnieuw nauwelijks met elkaar gesproken. Ieder had zo zijn gedachten. Frits hoe hij het moet gaan aankleden bij zijn vrienden en Gerrit aan wat hem boven het hoofd hangt. Het is ook allemaal niet niks. Een complete ontvoering van een jong meisje. Dan een lange reis naar en een verblijf in Polen. Hoe zal dat meisje zich gedragen? En de grootste zorg natuurlijk of het geld wel loskomt en hoe dit te innen. Laat staan hoe het wit te wassen. En als ze gepakt worden, vroeg of laat, kan hij zijn éénmansbedrijfje ook wel opdoeken. En wie zijn die mensen waar ze nu naar toe gaan. Vrienden van Frits, oké, maar daarom zijn het nog niet zijn vrienden.

‘Hoe gaan we nu naar die mensen? Weer een bus of een taxi of worden we

opgehaald?', vraagt Gerrit als ze in Beverwijk zijn.

'Nee hoor', antwoordt Frits opgewekt, 'stukkie lopen, zo ver is het niet. Nog minder dan een kilometer. Als we het rustig aan doen, tien minuutjes. Zoals ik je al zei, die vrouw is een Poolse. Dat kun je goed horen aan haar spraak. De letter h kan ze niet of nauwelijks uitspreken, dat wordt een g. Ze zegt bijvoorbeeld gond in plaats van hond. Of gap in plaats van hap. Heel leuk om te horen. Ook in en om het huis is het te zien dat ze Pools is. Zoals je misschien weet is de Poolse vlag wit-rood en dat zie je overal in terug. Ze hebben bijvoorbeeld een prachtige witte leren bank met daarop rode kussentjes. Als ze eten hebben ze bijna altijd een wit tafellaken met daarop een rode loper. Ze hebben ook altijd papieren servetten bij hun bord liggen, witte en rode. Hun serviesgoed is dan wel niet wit-rood, maar wel echt Pools handgeschilderd. Dat komt uit de plaats Bolesławiec. Onderzettertjes komen ook allemaal uit Polen, met de vlag erop en het woord Polska. Handdoeken, theedoeken, allemaal wit en rood. Zelfs buiten zijn de tuinmeubelen wit en rood en hangt er de Poolse vlag in de achtertuin. En toch, Gerrit, je zult het straks zien, het stoort niet, het is gewoon hun stijl, het doet wat modern aan. Trouwens, nog eens wat, Gerrit, wel leuk om te vertellen. Dat Poolse servies van hun, echt handgeschilderd, is ook wel eens te koop in Nederland, op een grote jaarmarkt of in die luxe dure zaken waar ze servies verkopen. Kazia herkent dat natuurlijk meteen, 't komt uit haar vaderland. En dan staat ze dat wel eens met een blik vol heimwee te bekijken. Komt er zo'n verkoper of verkoopster bij en die begint dan een heel verhaal over dat servies, hoe het gemaakt wordt en waar het vandaan komt en dat het echt helemaal handbeschilderd is. "Maar waarom is het dan zo ontzettend duur?", vraagt Kazia dan. "Maar mevrouw, wat denkt u, echt handgeschilderd hoor en helemaal uit Polen." En dan antwoordt Kazia heel leuk: "Ja mevrouw, dat weet ik allemaal wel, ik ben zelf een Poolse en ik heb dit servies ook thuis. Zelf gekocht, in de fabriek. En dat scheelt meer dan de helft hoor. Dag mevrouw." Nou, dan moet je die verkoopsters zien kijken, of ze het in München horen onweten.'

Gerrit vindt het een prachtverhaal. Vraagt dan: 'Hebben ze trouwens kinderen?'

'Ja, een dochter en een zoon. Die dochter, Ewa heet ze, is getrouwd en woont in Polen, schuin tegenover het huis van haar ouders. Zij houdt daar een oogje op. Op dat huis dus. Soms wordt het verhuurd aan vakantiemensen en dat regelt zij dan. En hun zoon heet Jan, gewoon Jan, net als de Jan in Nederland. Die is vrijgezel en woont ook in Polen en rijdt op een vrachtwagen. En nog wat, als je je zo meteen voorstelt, geef haar dan een kus op haar hand. Dat is een Poolse gewoonte, je wint er haar meteen mee. En als je straks bij de koffie een koekje krijgt, moet je eens

opletten. De koekjestrommel staat dan open op tafel en neem dan gerust nog een koekje of een paar, want dat is normaal. Het is natuurlijk anti-Hollands, want als wij een koekje presenteren, gaat daarna de trommel weer dicht en hup, in de kast. Zo lekker zuinig.'

Even later zegt Frits: 'Sta eens even stil Gerrit en kijk eens langs dat bruine schuurtje daar rechts. Iets verderop staat een hoge populier en rechts daarvan zie je nog net een wit-rode vlag hangen. Het is bijna niet te zien, maar met zo nu en dan wat wind kun je het wit-rode onderscheiden. Nou, daar moeten we naar toe.'

Een paar minuten later staan ze voor het huis waar ze moeten zijn. 'Nou, dat is niet verkeerd hier', reageert Gerrit, 'jij houdt er dure vrienden op na.'

En inderdaad, een prachtige, witte villa met een rieten kap, zo voor het oog alles goed onderhouden, mooie rode kozijnen en een voordeur met hetzelfde rood erin verwerkt. Een prachtige oprijlaan naar de garage, ook met een rieten kap en een zijpaadje naar de voordeur. Het gras ligt er fris en geschoren bij, een goed onderhouden ligusterhaag maakt deel uit van de erfscheiding.

Kazia, die op een stoel bij het raam in een tijdschrift zit te lezen, ziet de mannen komen en gaat opendoen.

'Gallo Frits, geel leuk dat je komt bij ons onverwacht en is dat die jouw vriend?'

'Ja, ja, Kazia, dat is mijn vriend, mag ik voorstellen: Gerrit, de lachende bouwvakker.'

Een paar dikke kussen op de magere wangen van Kazia, die zij stralend in ontvangst neemt. Gerrit, die niet zo gauw om een woordje verlegen is, volgt het advies van Frits op en geeft netjes een handkus. 'Dag meid, Gerrit is mijn naam, leuk om kennis te maken.'

'O, wat leuk, jij geeft handkus, heb je vernomen van Frits, die heb jou verteld zo moet je doen?'

'Ja, dat klopt, Frits heeft over jou een boekje opgedaan en ook wat verteld over jullie cultuur. Hij zei ook dat je hier de koekjestrommel mocht leegeten.'

'O, nou, dat wel kloppen, maar als ik weet Frits komt, doe ik veel koekjes uit de trommel wegleggen, die geld groeit niet op de rug, zeggen ze toch in Golland?', zegt ze met een brede glimlach. 'Maar kom nu binnen en zit in de kamer, ik zorg voor kawa -*koffie* en zal Koos roepen, die is in schuur.'

Via de hal lopen ze de woonkamer binnen, terwijl Kazia naar de keuken doorloopt. Opnieuw valt Gerrits mond open van verbazing als ze binnenstappen.

'Zo, zo', zegt hij, 'wat een kamer zeg. En moet je daar zien staan, wat een joekel van een piano, da's een beste.'